

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/196/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619202922
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5619202922.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o t. č. plnoletého syna E. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného vo veku maloletého kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky L. A., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom P. A.Z. XX, A. E., Slovenská republika, a otca D. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K.. Š. X, Č. T., Česká republika, v konaní o pôvodnom návrhu matky na zvýšenie výživného, a v súčasnosti o návrhu plnoletého syna na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/7/2015 - 52 zo dňa 14. 5. 2015 v časti o výživnom tak, že otec je p o v i n n ý platiť zvýšené výživné na plnoletého syna E. V., nar. XX. XX. XXXX, v sume po 170,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám plnoletého syna, počnúc od 16. 10. 2019.

II. Zameškané výživné za obdobie od 16. 10. 2019 do 28. 2. 2023 vo výške 810,32 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežných výživným k rukám plnoletého syna E. V., počnúc prvým dňom nasledujúcim po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku; pod stratou výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas.

III. Súd návrh plnoletého syna na zvýšenie výživného vo zvyšnej časti z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 16. 10. 2019 podala matka maloletého E. V., L. A., návrh na zvýšenie výživného na syna zo sumy 150,- eur mesačne, určenej rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5P/8/2015 zo dňa 14. 5. 2015, na sumu 250,- eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu. Návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodovania uplynula určitá doba, dieťa už dovŕšilo vek 15 rokov, syn bol prijatý na strednú, Hotelovú školu Ul. Čs. brigády 1804, Liptovský Mikuláš. Vzhľadom na uvedené vznikli zvýšené výdavky a náklady na stravné, cestovné, športové aktivity a náklady spojené s prípravou na budúce povolanie. Matka žije v jednej domácnosti so synom, manželom a ich spoločnou maloletou dcérou R., ktorá v čase podania návrhu navštevovala prvý stupeň základnej školy. Jej mesačný príjem činí okolo 750,- eur mesačne, spoločné mesačné výdavky sú za dodávku vody 20,- eur, elektrinu 55,- eur, splátku pôžičky v OTP Banka Slovensko, a.s., vo výške 225,24 eur mesačne, splátky leasingu na osobné motorové vozidlo vo výške 162,92 eur, úver v spoločnosti Silver vo výške 164,50 eur mesačne čerpaný na rekonštrukciu rodinného domu, internet 31,- eur mesačne. V čase podania návrhu boli cestovné náklady na maloletého vo výške 36,- eur mesačne, cestovné náklady na tréningy 21,40 eur mesačne, náklady na kúpu pracovného oblečenia zakúpeného za účelom prípravy na budúce povolanie 80,- eur

polročne, náklady na lyžiarsky výcvik, organizovaný školou v školskom roku 2019 - 2020, vo výške 50,- eur, náklady na školské stravovanie vo výške 30,- eur mesačne, náklady na mobilný telefón pre syna 15,- eur mesačne, náklady na kúpu športového oblečenia na futbal 100,- eur polročne, náklady na kúpu školských pomôcok a potrieb 60,- eur ročne (knihy, pracovné zošity a pod.), náklady na kúpu dioptrických okuliarov 120,-eur, náklady na stravu v domácnosti a hygienické potreby približne 120,- eur mesačne, úrazové poistenie 36,78 eur mesačne. Na maloletú dcéru Viktoriu má matka mesačné náklady okolo 150,- eur. Súčasťou podaného návrhu bolo rozhodnutie o prijatí maloletého na denné štúdium v študijnom odbore kuchár na Hotelovej akadémii, Čs. brigády 1804, Liptovský Mikuláš, v školskom roku 2019/2020, s podmienkou, že úspešne ukončí 9. ročník základnej školy a zapíše sa do prvého ročníka strednej školy.

2. Dňa 1. 12. 2022 rozhodol súd prvého stupňa rozsudkom v danej veci o zmene rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/7/2015-52 zo dňa 14. 5. 2015 v časti o výživnom tak, že otcovi uložil povinnosť platiť zvýšené výživné na (v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku ešte maloletého) E. V. v sume 240,- eur mesačne, vždy do 15.dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, počnúc od 16. 10. 2019 (výrok I.). Zároveň súd povolil otcovi splácať zameškané výživné za obdobie od 16. 10. 2019 do 30. 11. 2020 vo výške 1.216,45 eur v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky, počnúc prvým dňom nasledujúcim po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky riadne a včas má za následok zročnosť celého zvyšného dlhu (výrok II.). Návrh matky na zvýšenie výživného vo zvyšnej časti zamietol (výrok III.). Napokon rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV.).

3. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie otec, ako osoba povinná platiť výživné.

4. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 6CoP/30/2021-109 zo dňa 31. 3. 2022 rozhodol o zrušení rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z obsahu odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva najmä nasledovné: Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil tým, že dňa 16. 10. 2019 podala matka návrh na zvýšenie výživného na (v tom čase maloletého) E. V. zo sumy 150,- eur mesačne, určenej rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/7/2015-52 zo dňa 14.05.2015, na sumu 250,- eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu. Návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodovania uplynula určitá doba, dieťa už dovŕšilo vek 15 rokov, od septembra 2019 bol prijatý na strednú Hotelovú školu Ul. Čs. brigády 1804, Liptovský Mikuláš. Vzhľadom na to u dieťaťa vznikli zvýšené náklady na stravu v domácnosti a hygienické potreby približne vo výške 120,- eur mesačne, náklady na cestovné do školy vo výške 36,- eur mesačne a na tréningy vo výške 21,40 eur mesačne, náklady na športové aktivity (náklady na lyžiarsky výcvik, organizovaný školou v školskom roku 2019 - 2020, vo výške 50,- eur, náklady na kúpu športového oblečenia na futbal vo výške 100,- eur polročne), náklady spojené s prípravou na budúce povolanie (náklady na kúpu pracovného oblečenia zakúpeného za účelom prípravy na budúce povolanie vo výške 80,- eur polročne, náklady na kúpu školských pomôcok a potrieb vo výške 60,- eur ročne - knihy, pracovné zošity a pod., náklady na školské stravovanie vo výške 30,- eur mesačne), náklady na kúpu dioptrických okuliarov 120,-eur, náklady na mobilný telefón vo výške 15,- eur mesačne a náklady na úrazové poistenie vo výške 36,78 eur mesačne. Matka ďalej uviedla, že žije v jednej domácnosti so synom, manželom a ich spoločnou maloletou dcérou R., ktorá v čase podania návrhu navštevovala prvý stupeň základnej školy. Jej mesačný príjem činí okolo 750,- eur, spoločné mesačné výdavky má za dodávku vody 20,- eur, za elektrinu 55,- eur, na splátku pôžičky v OTP Banka Slovensko, a.s. vo výške 225,24 eur, na splátku leasingu na osobné motorové vozidlo vo výške 162,92 eur, na splátku úveru čerpaného na rekonštrukciu rodinného domu v obchodnej spoločnosti Silver vo výške 164,50 eur a za internet 31,- eur mesačne. S výživou maloletej dcéry R. má mesačné náklady okolo 150,- eur. Na pojednávaní dňa 01.12.2020 matka oproti návrhu uviedla, že po vypuknutí koronakrízy nemala výdavky na dopravu syna a jeho stravu v škole, s výnimkou júna 2020 a prvých týždňov v mesiaci september 2020, kedy do školy chodil. Poukázala na nedávny výdavok vo výške 130,- eur za nákup okuliarov pre syna. K svojej osobe uviedla, že stále pracuje u rovnakého zamestnávateľa ako v čase poslednej úpravy výživného, s tým, že príjem sa jej zvýšil približne o 200,- eur až 300,- eur mesačne. V čase dochádzania do školy stojí spiatočná cesta 84 centov. V súčasnosti za zúčastňuje on-line vyučovania, praktické vyučovanie nemá. V septembri 2020 zaplatila za stravu pre neho v škole 22,- eur, toho času sa stravuje doma. Kvôli on-line vzdelávaniu musela zakúpiť počítač za 366,- eur. Dcéra R. používa pri vyučovaní starší počítač, ktorý jej kúpila za 150,- eur. Za vodičské oprávnenie syna zaplatila 620,- eur. Od otca peniaze na to nežiadala, keď nebol ochotný prispieť ani na okuliare. Syn sa venuje intenzívne futbalu, aktuálne výše mesiaca nie,

kvôli pandemickým opatreniam. Nie je pravdou, že nešportuje. Bolo to len v období pred 2 rokmi, keď mal s kolenom. Už v lete 2019 mal zápasy, rovnako i v lete 2020. Kупuje mu kopačky a chrániče ročne asi za 75,- eur. Uvedené tvrdenia preukázala matka predložením pokladničných dokladov svedčiacich o nákupoch. Synovi na šport kupovala tiež očné šošovky v cene 18,- eur, pretože okuliare vtedy nosiť nemôže. Má ich na jeden mesiac. Za vyšetrenie zraku v Liptovskom Hrádku zaplatila necelých 20,- eur. Výdavky na stravu, ošatenie, obuv a hygienu syna má bežné. Jej manžel má čistý príjem cca 700,- eur mesačne. Výdavky za elektrinu majú vo výške 70,- eur mesačne, zálohový poplatok sa zvýšil z dôvodu nedoplatku vzniknutého v minulom období, keď platili zálohovo len 55,- eur mesačne. Za dodávky vody platia sumu 21,- eur mesačne a za internet sumu 12,- eur mesačne. Pôžičku v OTB Banka Slovensko, a. s. si zobrali na prerábku kúrenia. Asi pred ôsmimi rokmi si kúpila motorové vozidlo zn. Subaru Outback na leasing. Cena vozidla bola cca 17.000,- eur, nie je jeho vlastníčkou. Doma platia za dve internetové pripojenia, pretože pôvodné bolo slabé a silnejší internet potrebujú kvôli škole. Keď syn trénoval a cestoval autobusom, cestovné stálo 21,40 eur mesačne. Keď bolo teplejšie, chodieval na bicykli, ktorý mu kúpila v lete asi za 400,- eur. Pracovné oblečenie synovi kupovala len v prvom ročníku za 80,- eur polročne. Ďalší školský rok nové nekupovala. Výdavky na školské pomôcky na začiatku školského roka boli cca 15,- eur. V prvom ročníku boli výdavky vyššie kvôli nástupu na strednú školu. Synovi platí úrazové poistenie so sporením v sume 32,80 eur mesačne. Dcére s manželom platia poistenie v sume 26,90 eur mesačne. Jej manžel je poberateľom aj invalidného dôchodku vo výške okolo 133,50 eur mesačne. Manžel má úrazové poistenie s úhradou poistného v sume 36,78 eur mesačne. Ona nemá žiadne poistenie. Manžel si kupoval pred dvomi rokmi staršie vozidlo za 1.000,- eur. Otec sa so synom E. nestretáva, mimo výživného mu neprispieva. Mimo výživného synovi kúpil mikinu približne pred dvomi rokmi, inak nič. Ona fajčí, za cigarety vynakladá mesačne 33,- eur. Manžel jej prispieva na chod domácnosti, aj na dcéru R..

5. Z obsahu doterajšieho konania, zistenia súdu prvej inštancie a hodnotenia Krajským súdom v Žiline vyplýva, že v čase ostatného rozhodovania o výživnom rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/7/2015-52 dňa 14. 5. 2015, ktorým bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživné synovi po 150,- eur mesačne od 1. 1.2015, mala matka príjem u zamestnávateľa Gergonne Slovensko, s.r.o. vo výške 484,37 eur, vrátane daňového bonusu. Partner, jej terajší manžel, bol zamestnaný v spoločnosti Agria Liptovský Ondrej s príjmom v marci 2015 vo výške 613,41 eur, v apríli 2014 vo výške 543,09 eur a v decembri 2014 vo výške 58,80 eur. V decembri 2014 bol partner matky práceneschopný, vyplatené mu boli nemocenské dávky v sume 364,20 eur. Maloletá dcéra R. navštevovala materskú školu, syn E. navštevoval piaty ročník základnej školy. Rodina žila v rodinnom dome, ktorý odkúpili za sumu 19.900,- eur financovaním cez úver. I v tom čase matka splácala leasing motorového vozidla v sumách po 162,92 eur mesačne. Jej partner splácal pôžičku vo výške 110,- eur mesačne. Tak v súčasnosti, aj v minulosti sa podieľali spoločne na úhrade nákladov na domácnosť. Podľa správy zamestnávateľa ku dňu 15. 4. 2020 dosahovala matka priemerný čistý príjem za obdobie posledných 12 mesiacov vo výške 899,46 eur mesačne. Je poberateľkou prídavkov na dve deti.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov v rodine zo dňa 04.05.2020 vyplynulo, že E. V. býva so svojou matkou v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve matkinho súčasného manžela D. A.. Vychovávajú i spoločnú dcéru R., ktorá bola v čase podania správy žiačkou štvrtého ročníka základnej školy. Syn pri telefonickom rozhovore uviedol, že v škole je spokojný, je rád, že si vybral práve toto štúdium. Toho času sa učí cez internet. S otcom nemá žiaden kontakt, naposledy bol u neho v Českej republike približne pred štyrmi rokmi. Na konci roku 2018 bol v Českej republike so svojou matkou, pri tej príležitosti zavolať otcovi, či sa s ním chce stretnúť. Z jeho iniciatívy strávil spolu s otcom jeden deň. Minulý rok mu otec navrhol, aby sa s jeho novou rodinou zúčastnil na pobyte v Tatrách. Odmietol to s tým, že namiesto toho otca požiadal o finančný príspevok na nové dioptrické okuliare. Otec však na jeho prosbu nereagoval a peniaze mu neposlal. V súčasnosti vzťah s otcom hodnotí ako odcudzenie, bez akéhokoľvek kontaktu. S matkiným manželom vychádza dobre, rozumejú si. Matka sa vyjadřila, že syn je zdravý, nosí dioptrické okuliare. V čase podania uvedenej správy maloletý nedochádzal do školy, ani na tréningy (pozn.: Covid-19). Predtým do školy cestoval autobusom. Matka, aj napriek opatreniam v súvislosti s pandemiou, naďalej pracuje na zmeny, zatiaľ jej príjmy neklesli. Príjem jej manžela pozostáva z invalidného dôchodku a mzdy v zamestnaní v obchodnej spoločnosti Dobrostar, Zvolen, jeho hodinová mzda je 3,40 eur. Otec posielal výživné pravidelne v stanovenej sume, navyše mu neposielal nič. Podľa aktualizovanej správy kolízneho opatrovníka zo dňa 16.11.2020 ostali pomery v rodine nezmenené.

7. Z pôvodnej výpovede otca pred dožiadaným súdom v Českej republike, v konaní sp. zn. 55Cd 7/2020 dňa 23. 11. 2020, vyplýval jeho nesúhlas návrhom matky na zvýšenie výživného. Mal za to, že platí vyššie výživné, než by mal, a nemal by z čoho platiť zvýšené výživné. Celkové výdaje na bývanie, energie platia cez účet, za nájom 10.700,- Kč, plyn 2.280,- Kč, elektrinu 2.280,- Kč, parkovné 400,- Kč. Náklady na dopravu do práce nemá žiadne. Na zdravotnú starostlivosť nič nepripláca, poistenie platí 300,- Kč mesačne. Nemá platené záujmové aktivity, pretože vzhľadom k výdavkom na bývanie už im moc neostáva. Za cigarety utratí mesačne cca 2.500,- Kč. Nevlastní žiadne hnutelné, ani nehnuteľné veci. V súčasnej dobe je v insolvenčnej. Jeho spoločné výdaje s manželkou činili sumu 22.500,- Kč, teda na výživu im ostáva mesačne 7.500,- Kč. V kontakte so synom nie je, keď mu napíše cez sociálnu sieť, odpoveď nedostane. Neposiela mu nič nad rámec výživného. Videl ho naposledy pred dvomi rokmi, asi na šesť hodín, keď sa syn zastavil u tety v Českých Budějoviciach. Vôbec nevie, do akej školy chodí. Súčasne je prekvapený, keď v návrhu, ktorý mu bol doručený, jeho bývalá manželka uvádza, že má výdavky so športovaním syna, avšak pred dvomi rokmi mu syn hovoril, že nemôže športovať.

8. Z potvrdenia zamestnávateľa otca o priemernom čistom mesačnom príjme za obdobie od novembra 2019 do októbra 2020 vyplynula výška jeho mesačného príjmu 18.745,- Kč. Cestovné náhrady nedostáva, z platu sú mu vykonávané zrážky v sume od 4.934,- Kč po 7.518,- Kč za obdobie od novembra 2019 do októbra 2020.

9. Z pripojeného uznesenia Krajského súdu v Českých Budějoviciach č. k. KSCB 44 INS 15807/2018-B-6 zo dňa 10.01.2019 vyplynulo, že dlžník - otec je podľa výrokovej časti uznesenia oprávnený podať návrh na povolenie oddĺženia. Súd schválil správu o prieskume zverejnenú na č. I. B 2 spisu a súčasne oddĺženie dlžníka plnením splátkového kalendára a uložil dlžníkovi, aby po dobu nasledujúcich piatich rokov od prvej splátky alebo do úplného zaplatenia všetkých pohľadávok platil nezaisteným veriteľom prostredníctvom ustanoveného insolvenčného správcu najneskôr ku každému poslednému dňu v mesiaci z príjmu, ktorý získa po schválení oddĺženia, čiastku v rovnakom rozsahu, v akom z neho môžu byť pri výkone rozhodnutia alebo pri exekúcii uspokojené prednostné pohľadávky, po odpočítaní stálych platieb pripadajúcich na odmenu a náhradu hotových výdavkov insolvenčného správcu, vrátane DPH. Termín úhrady prvej splátky vykonanej z príjmu vyplácaného dlžníka spoločnosťou KOH-I-NOOR Hardtmuth, a. s., České Budějovice a z finančného daru, ku ktorého poskytovaniu dlžníkovi sa darovacou zmluvou zo dňa 20.11.2018 zaviazala W. V., bol stanovený na deň 28.02.2019. Súd prikázal súčasne platcovi príjmu dlžníka, i každému budúcemu platiteľovi jeho príjmu, postihnuteľného výkonom rozhodnutia alebo exekúciou, aby po doručení tohto rozhodnutia vykonával z príjmu dlžníka zrážky v rovnakom rozsahu, v akom z neho môžu byť pri výkone rozhodnutia alebo pri exekúcii uspokojené prednostné pohľadávky a nevyplácal zrážané čiastky dlžníkovi, ale ustanovenému insolvenčnému správcovi. Súd uložil tiež dlžníkovi, aby od mesiaca február 2019 zasielal vždy najneskôr k poslednému dňu v mesiaci čiastku vo výške 2.700,- Kč, k plneniu ktorého sa darovacou zmluvou zo dňa 20.11.2018 zaviazala W. V.Á. k rukám insolvenčného správcu. Insolvenčnému správcovi súd uložil, aby si každý mesiac z čiastky zrazenej dlžníkovi ponechal 900,- Kč ako zálohu na odmenu a náhradu hotových výdavkov, navyšenu o DPH, a i. Súčasťou výrokovej časti uznesenia bola uložená povinnosť insolvenčnému správcovi, aby po zrážkach, ktoré si ponecháva, vyplatil nezaistených veriteľov podľa pomeru ich pohľadávok. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že dňa 01.10.2018 podal dlžník na insolvenčnom súde insolvenčný návrh spojený s návrhom na povolenie oddĺženia. Zo správy pre oddĺženie vyplýva, že insolvenčný správca nezistil existenciu skutočnosti, ktoré by inak odôvodňovali odmietnutie alebo zamietnutie návrhu na povolenie oddĺženia. Insolvenčný správca vyhodnotil predpokladané plnenie veriteľom pri oboch spôsoboch oddĺženia, pričom ako výhodnejšie pre veriteľov odporučil schváliť oddĺženie plnením splátkového kalendára.

10. V pôvodnom rozsudku súd prvého stupňa ustálil, že na strane dieťaťa došlo ku zásadnej zmene pomerov, rovnako u rodičov. Maloletý bol starší o takmer 6 rokov, náklady na uspokojovanie jeho potrieb sa zvýšili podstatným spôsobom, a to nielen primerane vzhľadom k veku, ale i z dôvodu nástupu na strednú školu, v ktorej sa pripravuje na výkon budúceho povolania v odbore, ktorý si sám zvolil a je s ním spokojný. V školskom roku 2019/2020 mala matka ďalšie zvýšené výdavky súvisiace s lyžiarskym kurzom absolvovaným v rámci školy, ďalšie zvýšené výdavky súviseli s nákupom dioptrických okuliarov, na ktoré, podľa vyjadrenia matky a syna, otec neprispel. Syn stále aktívne športoval, rovnako ako pri poslednej úprave výživného, a nebolo preukázané tvrdenie otca, že by mu zdravotný stav v športovaní bránil, pričom išlo o prechodné obdobie spojené s liečbou kolena, avšak už v roku 2019, pokračujúc v roku 2020, sa syn stále aktívne venoval futbalu, a to i súťažne. Ďalšie zvýšené výdavky mala

matka v spojitosti s nákupom pracovného oblečenia potrebného ku štúdiu, a taktiež výdavky spojené s absolvovaním vodičského kurzu vo výške 620,- eur. V spojitosti s osobitným režimom vzdelávania sa počas pandémie ochorenia Covid-19 vznikli matke náklady na nákup počítača pre maloletého v rámci on-line vyučovania v sume 366,- eur. Od posledného rozhodnutia sa nezmenil počet vyživovacích povinností na strane oboch rodičov. Zmenili sa ich príjmy, keď priemerný mesačný príjem otca bol oproti minulosti za obdobie od marca 2019 do februára 2020 vyšší o sumu minimálne 1.701,- Kč (priemerný čistý mesačný príjem 18.952,- Kč) a za obdobie od novembra 2019 do októbra 2020 vyšší o sumu minimálne 1.494,- Kč (priemerný čistý mesačný príjem 18.745,- Kč). Bolo aktuálne preukázané, že otec sa dostal do stavu finančnej insolventnosti a že otcovi vznikli dlhy, ktoré sú vymáhané v prospech veriteľov prostredníctvom insolvenčného správcu. Vychádzajúc z ust. § 62 ods. 5 ZoR, keď výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, súd prvej inštancie konštatoval, že preukázaná skutočnosť o vzniku záväzkov otca voči iným veriteľom nemôže byť vyhodnocovaná v neprospech dieťaťa. Pri hodnotení úrovne oprávnených nákladov rodiča rovnako vyhodnotil v neprospech otca skutočnosť, že má ďalšie nadštandardné výdavky na fajčenie, podľa jeho vlastného vyjadrenia v sume 2.500,- Kč, čo predstavuje (v prepočte kurzom 1 euro = 26,311 Kč) sumu 95,02 eur. Napriek tvrdeniu otca, že nevlastní žiaden hnutelný i nehnuteľný majetok, súd prvej inštancie poukázal na jeho vlastný prehľad výdavkov, keď podľa jeho vyjadrenia parkovné platí 400,- Kč mesačne, teda vlastní minimálne túto huteľnú vec, pričom z jeho ďalšieho vyjadrenia vyplynulo, že nemá žiadne výdavky na dopravu do práce, a teda osobné motorové vozidlo na tento účel nepotrebuje. Súd prvej inštancie nevylúčil potrebu otca a jeho rodiny využívať osobné motorové vozidlo na prepravu, avšak je zrejme, že vlastníctvo minimálne tejto huteľnej veci je spojené s ďalšími výdavkami na pohonné hmoty, údržbu a zákonné poistenie. Ďalší výdavok otca predstavuje jeho poistenie v sumách po 300,- Kč mesačne. Osobný kontakt otca so synom je zriedkavý, naposledy to bolo pred dvomi rokmi, nad rámec výživného mu otec ničím neprispieva. U matky došlo k zvýšeniu príjmu o približne 300,- eur mesačne, na druhej strane súd prvej inštancie poukazoval na celoročnú dennú osobnú starostlivosť matky o syna, čo zohľadnil pri ustálení určenej výšky výživného, ktorú je otec povinný plniť, v sume 240,- eur mesačne počnúc od podania návrhu matky. Z hľadiska proporcionality odôvodnených potrieb maloletého a zárobkových možností a schopností otca, prihliadajúc aj na ostatné výdavky otca, ktoré nemajú prednosť pred výživným na maloleté dieťa, súd prvej inštancie považoval takto ustálenú sumu výživného za primeranú, zdôrazňujúc, že disponibilnú rezervu, ktorá môže byť určená na zvýšené výživné, našiel najmä v nadštandardnom výdavku na cigarety v sume, ktorá vytvára minimálne rozdiel medzi aktuálne ustálenou sumou výživného a sumou výživného určeného posledným rozhodnutím, berúc do úvahy i nepochybnú skutočnosť o zvýšení príjmu i na strane matky. Vzhľadom na to, že návrh matky v presahujúcej miere (požadovaná suma 250,- eur mesačne) považoval súd prvej inštancie za nedôvodný, návrh matky vo zvyšnej časti zamietol.

11. S poukazom na to, že otcovi vznikol od podania návrhu matky dlh na zameškanom výživnom vo výške 1.216,45 eur, súd prvej inštancie v pôvodnom rozsudku povolil otcovi tento dlh splácať v primeraných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným k rukám matky, počnúc prvým dňom nasledujúcim po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku, pričom omeškanie s plnením čo i len jednej splátky riadne a včas má za následok zročnosť celého zvyšného dlhu.

12. Vo svojom odvolaní otec uviedol, že sa nemôže detailnejšie vyjadrovať k nákladom, ktoré v súčasnej dobe matka s výživným pre syna potrebuje, pretože pre vzdialenosť a nedostatok finančných prostriedkov sa konania na súde nezúčastnil. Aj keď nepochyboval o tom, že potreby syna za dobu, keď bolo naposledy výživné určené stúpili, najmä preto, že syn v súčasnej dobe už študuje strednú školu, mal však za to, že súd prvej inštancie nedostatočne zohľadnil jeho príjmy, keď jeho mesačný príjem nedosahuje ani celej sumy 19.000,- Kč. Pokiaľ matka vyslovila výhrady so zbytočnými nákladmi na jeho fajčenie, poukazuje na to, že suma 2.400,- Kč, ktorú uviedol pri výsluchu, v žiadnom prípade nepredstavuje jeho potrebu, ale zmieňoval sa o nej s ohľadom na potrebu celej rodiny. Otec súčasne namietal, že by vlastnil osobné motorové vozidlo, k čomu doložil osvedčenie o jeho registrácii, keď toto patrí do majetku jeho manželky, ktorý nadobudla pred tým, ako s ním uzavrela manželstvo. On sám nevlastní žiadne huteľné, ani nehnuteľné veci, nemá žiadny iný príjem ako z pracovného pomeru. V súčasnej dobe, aby splnil podmienky insolvenčného konania, nezostalo mu iné, než od svojej manželky darom získal mesačne peňažné plnenie vo výške 5.000,- Kč po dobu 60-tich po sebe idúcich kalendárnych mesiacov tak, aby dosiahol oddlženie. Výdavky, ktoré uviedol ako nevyhnutné, mu neumožňujú, aby bol schopný platiť výživné v sume, ktorú určil súd a k tomu navyše s výživným dlžným bez toho, aby bolo zohľadnené, že po dobu koronavírusovej krízy syn nečerpал finančné prostriedky na obedy a podobne. Otec mal tak za to, že určená výška výživného v žiadnom prípade nezodpovedá

jeho finančným možnostiam a majetkovým pomerom a domáha sa, aby odvolací súd výšku výživného určil s ohľadom na jeho skutočný príjem a na to, že v súčasnej dobe prakticky za neho väčšiu časť jeho povinností, ak chce dosiahnuť oddĺženie, hradí jeho manželka z prostriedkov z doby, keď s ním ešte spoločnú domácnosť nezdiedala. Otec sa ďalej vyjadril, že bude rešpektovať, že náklad na fajčenie, ktorý v jeho prípade predstavuje sumu do 1.000,- Kč, nemusí súd zohľadniť v úvahách o jeho možnostiach plniť si vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ mu je vytýkané, že sa so synom nestýka, nie je to jeho zavinením. Takým spôsobom nastavila pravidlá synova matka. Ani táto skutočnosť by mu nemala byť pripočítaná na ťarchu. Matka sa so synom vrátila na Slovensko bez toho, že by sa domáhala jeho súhlasu a náklady, ktoré by boli spojené s pravidelným stykom so synom sú tak vysoké, že si ich pri svojich príjmoch vôbec nemôže dovoliť. Napokon otec uviedol, že náklady, ktoré sú spojené s jeho bývaním sú v podstate úplne minimálne, keď žije v nájomnom byte, v ktorom nájom a služby s ním spojené dosahujú sumu takmer 15.000,- Kč. Inými slovami jeho príjmy a jeho majetkové pomery neumožňujú, aby platil výživné vo výške, ktorú určil súd prvej inštancie.

13. Po nadobudnutí plnoletosti sa E. V. ako oprávnená osoba z výživného na výzvu odvolacieho súdu vyjadril tak, že pristupuje k návrhu matky na zvýšenie výživného.

14. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, konštatujúc dôvodnosť odvolania otca podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP zrušil, a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom vo svojom rozhodnutí v nasledujúcich podstatných častiach uvádza: Konštatovanú zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa, teda zmenu jeho odôvodnených potrieb, odôvodnil súd prvej inštancie tým, že je starší o takmer 6 rokov, náklady na uspokojovanie jeho potrieb sa zvýšili podstatným spôsobom, a to nielen primerane zvyšujúcemu sa veku, ale i z dôvodu nástupu na strednú školu, v ktorej sa pripravuje na výkon budúceho povolania. Súd prvej inštancie súčasne prihliadal na jednorazové výdavky matky spojené s absolvovaním lyžiarskeho kurzu oprávneného dieťaťa, s nákupom dioptrických okuliarov pre neho, nákupom počítača pre potreby jeho dištančného vzdelávania a napokon s absolvovaním kurzu pre získanie vodičského oprávnenia. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku však dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa nedôsledne posudzovaním zmeny pomerov na strane oprávneného dieťaťa (rozumnej neaplikujúc správne vyššie popísané zásady determinujúce jednak určenie vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu, ako aj posudzovania zmeny pomerov podľa ust. § 78 ZoR nevyhnutnej pre zmenu predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom na dieťa). Skutkovo sa totiž skutkovo vôbec nezaoberal zisťovaním, aké boli odôvodnené potreby dieťaťa v čase posledného rozhodovania súdu o úprave vyživovacej povinnosti otca k nemu. Ak by totiž túto skutkovú otázku dôsledne skúmal, vychádzajúc zo stavu, kedy bolo naposledy rozhodované o úprave vyživovacej povinnosti, musel by zohľadniť napr. skutočnosť, že oprávnené dieťa už v tomto čase navštevoval školu nie v mieste svojho bydliska, ale v Liptovskom Mikuláši (športová trieda na Základnej škole, Okoličianska 404, Liptovský Mikuláš), a teda už v tomto čase boli spojené s úhradou jeho odôvodnených potrieb aj výdavky na cestovanie do školy. Rovnako v tomto čase sa aktívne venovalo oprávnené dieťa aj futbalu, s čím tak boli už v tomto čase spojené určité výdavky (uvedené vyplývajú z rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/7/2015-52 zo dňa 14.05.2015). Taktiež súd prvej inštancie neskúmal, či k zhoršeniu zraku u oprávneného dieťaťa došlo v období po poslednom určovaní vyživovacej povinnosti k nemu, alebo jeho zrakové problémy boli u neho už v tomto čase, a teda v kladnom prípade v akom rozsahu bola v minulosti výška výdavkov spojených s poskytovaním zdravotnej starostlivosti oprávnenému dieťaťu a s nákupom kompenzačných pomôcok (dioptrických okuliarov a šošoviek). Ak súčasne súd prvej inštancie pri posudzovaní zmeny pomerov zohľadnil aj jednorazové výdavky matky spojené s úhradou kurzu pre získanie vodičského oprávnenia, nezaoberal sa posúdením otázky, či vzhľadom na jeho vek (v čase rozhodovania súdu prvej inštancie 17 rokov) je možné získanie vodičského oprávnenia zohľadňovať pri určovaní výživného ako odôvodnenú potrebu oprávneného dieťaťa, ktorá zodpovedá životnej úrovni rodičov. Zhrnúc doposiaľ uvedené, súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nekvantifikoval, v akom rozsahu došlo u oprávneného dieťaťa k zmene pomerov, teda k nárastu nákladov spojených so zabezpečovaním jeho odôvodnených potrieb. Aj keď je zrejmé, že za obdobie od posledného rozhodnutia súdu o úprave vyživovacej povinnosti, teda od mája 2015, došlo k nárastu životných nákladov (§ 78 ods. 3 ZoR) odvolaciemu súdu sa javí, že táto všeobecne známa skutočnosť (186 ods. 1 CSP) sama o sebe nie je spôsobilá odôvodniť zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k oprávnenému dieťaťu zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 240,- eur mesačne, t. j. v rozsahu 60 % naposledy určenej sumy vyživovacej povinnosti (240,- eur - 150,- eur = 90,- eur, potom $90,- \text{eur} / 150,- \text{eur} = 0,6$, potom $0,6 \times 100 \% = 60 \%$).

15. Pokiaľ ide o posudzovanie zmeny pomerov na strane otca, teda zmeny v jeho v možnostiach, schopnostiach a majetkových pomerov, ku ktorej došlo oproti času poslednej úpravy jeho vyživovacej povinnosti k oprávnenému dieťaťu, súd prvej inštancie skonštatoval len toľko, že u otca sa zvýšil jeho priemerný čistý mesačný príjem v období od marca 2019 do februára 2020 o sumu 1.701, Kč (v prepočte kurzom použitým súdom prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, t. j. 1,- euro = 26,311 Kč je to suma 64,65 eur), resp. v období od novembra 2019 do októbra 2020 o sumu 1.494,- eur (opätovne v prepočte kurzom 1,- euro = 26,311 Kč je to suma 56,78 eur). Je tak zrejmé, že otcom dosahovaný zvýšený príjem 64,65 eur, resp. 56,78 eur, nedosahuje ani výšku sumy, o ktorú súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca (90,- eur). Súd prvej inštancie sa však vôbec nezaoberal otázkou, v akej miere došlo/nedošlo u otca k zvýšeniu/zníženiu výdavkov spojených s uspokojovaním jeho životných potrieb, čo bez najmenších pochybností determinuje jeho schopnosti a možnosti prispievať na výživu oprávneného dieťaťa. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku sa odvolaciu súdu javí, že súd prvej inštancie považoval pri svojom rozhodovaní za zásadnú skutočnosť, z ktorej vychádzal pri svojom rozhodovaní, že otec vo svojom vyjadrení priznal výdavok na cigarety v sume 2.500, Kč, t. j. v sume prepočítanej súdom prvej inštancie (kurzom 1,- euro = 26,311 Kč) vo výške 95,02 eur. Je tomu tak preto, že práve suma tohto výdavku korešponduje suma, o ktorú súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k oprávnenému dieťaťu. Pri tom sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal tým, či otec mal takýto výdavok už v čase predošlého rozhodovania súdu prvej inštancie a v akej výške a v akej miere bol Okresným súdom Liptovský Mikuláš zohľadnený pri jeho rozhodnutí v konaní vedenom pod spis. zn. 5P/7/2015. Je zrejmé, že Okresný súd Liptovský Mikuláš by s určitosťou pri svojom rozhodnutí nechal do úvahy, teda vychádzal z toho, že ide o výdavok rodiča, ktorý nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 ZoR). Odvolací súd súčasne považuje za potrebné vytknúť súdu prvej inštancie, že jeho záver o vlastníctve otca k osobnému motorovému vozidlu nemá žiaden podklad vo vykonanom dokazovaní. Naproti tomu má však odvolací súd pochybnosť o pravdivosti tvrdenia otca v podanom odvolaní, že osobné motorové vozidlo má jeho manželka W. V. vo výlučnom vlastníctve, ak vzal do úvahy skutočnosť, že podľa otcom predloženého osvedčenia o registrácii vozidla (č. I. 85 spisu) došlo k registrácii vozidla reg. značka 5C83824 na manželku otca dňa 13.04.2016, teda v čase, kedy už bol otec s ňou ženatý (vychádzajúc z toho, že už v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom, t. j. v máji 2015, bol otec so W. V. ženatý, vid' rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5P/7/2015-52 zo dňa 14.05.2015), a teda je predpoklad, že predmetné vozidlo nadobudli do spoločného imania manželov. V kontexte užívania osobného motorového vozidla otcom však považuje odvolací súd za neopodstatnené, ak pri svojom rozhodnutí na jednej strane zjavne považoval výdavky otca spojené s prevádzkou a údržbou osobného motorového vozidla za výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 ZoR), ak na strane oprávneného dieťaťa prihliadal na výdavok spojený s absolvovaním kurzu na získanie vodičského oprávnenia v sume 620,- eur, ktorý je nepochybne spojený s vedením a užívaním motorového vozidla. Vedenie a užívanie motorového vozidla oprávneným dieťaťom nemožno vzhľadom k jeho veku, ku skutočnosti jeho štúdia na strednej škole a tomuto zodpovedajúcim potrebám, prihliadajúc k životnej úrovni rodičov, považovať toho času za jeho odôvodnenú potrebu. Napokon možno vytknúť súdu prvej inštancie to, že sa v kontexte záväzkov otca (rozumej dlhov, ktoré otec spláca v rámci svojho oddĺženia) nezaoberal charakterom týchto záväzkov, teda či nejde aj o záväzky, ktoré na seba otec v minulosti prevzal v súvislosti so zabezpečovaním svojich životných potrieb a súčasne sa nezaoberal tým, či tieto záväzky a ich úhrada neexistovala už v čase predošlého rozhodovania súdu o výživnom. Pritom odpoveď na tieto otázky môže byť spoluurčujúca z hľadiska posúdenia zmeny v schopnostiach, možnostiach a majetkových pomerov na strane otca. Obdobne je to aj u výdavku otca spojeného s úhradou jeho poistenia vo výške 300,- Kč mesačne, ktorý vzal súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí do úvahy. Z dôkazov obsiahnutých v spise, ako aj z výsluchu otca, pritom vôbec nie je zrejmé, o aké poistenie sa má jednať a či teda slúži alebo nesúži na krytie odôvodnených potrieb otca. V tomto kontexte odvolací súd poukazuje na to, že na druhej strane matka v konaní uvádzala ako výdavok spojený s výživou oprávneného dieťaťa úrazové poistenie so sporením s výškou poistného 32,80 eur. Ak by potom nebolo možné prihliadať na výdavok otca na poistenie z dôvodu, že tento nie je nevyhnutné vynaložiť, pri zvyšovaní vyživovacej povinnosti otca a princípu participácie dieťaťa na životnej úrovni rodiča (§ 62 ods. 2 ZoR), nie je možné na takýto výdavok prihliadať ani u oprávneného dieťaťa.

16. Čo sa týka posudzovania zmeny na strane matky, súd prvej inštancie v zásade konštatoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia len toľko, že u nej došlo oproti času posledného rozhodovania o výživnom k zvýšeniu mesačného príjmu o sumu cca 300,- eur. Možno však konštatovať, že u matky ide o zásadné zvýšenie príjmu, keď v čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom mala mesačný príjem

vo výške 484,37 eur. Z potvrdenia zamestnávateľa matky obchodnej spoločnosti Gergonne Slovensko s. r. o. zo dňa 15.04.2020 (č. I. 95 spisu) pritom však vyplýva, že matka dosiahla čistý príjem za posledných 12 mesiacov vo výške 10.793,60 eur ročne, t. j. 899,47 eur mesačne (konštatované súdom prvej inštancie v odseku č. 14 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Teda prihliadajúc na toto oznámenie jej zamestnávateľa u matky došlo k zvýšeniu príjmu o 415,10 eur, teda o 86 % oproti príjmu v čase, kedy bolo naposledy rozhodované o výživnom. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nereflektoval dostatočne túto zásadnú zmenu príjmových pomerov na strane matky. Súčasne v nesprávnej miere prihliadal na strane matky na jej celoročnú dennú starostlivosť o oprávnené dieťa, keď toto oproti času posledného rozhodovania o výživnom bolo už takmer plnoleté (v čase rozhodovania odvolacieho súdu je už oprávnené dieťa dospelé), a preto kompenzovanie vyživovacej povinnosti matky v peňažnej (hmotnej) podobe osobnou starostlivosťou o oprávnené dieťa je možné brať v zmysle ust. § 62 ods. 4 ZoR už len v minimálnom rozsahu. Vzhľadom k značne vyššiemu nárastu príjmu na strane matky, ako je tomu na strane otca, sa tak javí ako správne saturovať zvýšené potreby na strane oprávneného dieťaťa väčšou mierou z príjmu matky. Na takýto záver je však potrebné skúmať aj otázku odôvodnených potrieb matky a s tým spojených výdavkov a aj otázku, v akom rozsahu došlo k ich zmene oproti času posledného rozhodovania súdu o výživnom, ktorých skúmanie však súd prvej inštancie opomenul. V neposlednom rade odvolací súd poukazuje tiež na to, že matka, rovnako ako otec, uviedla mesačný výdavok spojený s nákupom cigariet v sume 33,- eur. Teda aj na jej strane sa mal súd prvej inštancie v tejto súvislosti zaoberať rovnakými otázkami ako na strane otca, k čomu tiež nedošlo.

17. Zhrnúc uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez toho, aby sa riadil vyššie spomenutými všeobecnými zásadami posudzovania vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu, t. j. komplexne preskúmal zmenu pomerov, a to nielen na strane oprávneného dieťaťa, ale aj na strane oboch povinných rodičov. V danom prípade podľa odvolacieho súdu došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP, teda, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, hoc aplikoval na danú vec správnu právnu normu, avšak nesprávnym spôsobom a nedôsledne túto právnu normu aplikoval na súdnu vec. V tejto súvislosti tiež neúplne a nesprávne zistil skutočný stav veci, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 62 ods. 1 CMP. V dôsledku tohto potom odvolací súd už bez ďalšieho podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Podľa ust. § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

19. Nadriadený súd ďalej vyslovil právny názor, že prvej inštancie v ďalšom konaní komplexne objasní a zhodnotí schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov a rovnako oprávnené potreby dieťaťa. Na podklade tohto potom dôsledne zhodnotí a kvantifikuje zmenu pomerov, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre zmenu ostatného rozhodnutia súdu o vyživovacej povinnosti otca. U matky zohľadní tiež prípadnú zmenu pomerov vo vzťahu k vyživovacej povinnosti voči maloletej dcére R. A. (rozumej tým, či sa miera jej vyživovacej povinnosti k maloletej R. zvýšila oproti času posledného rozhodovania súdu o vyživovacej povinnosti otca na syna E. V.). Dokazovanie vykonaná v rozsahu potrebnom pre svoje rozhodnutie v súlade s jeho povinnosťou podľa ust. § 35 a § 36 CMP. Na podklade riadne zisteného skutočného stavu potom vo veci opätovne právne posúdi, vysporiada sa s argumentáciou účastníkov (produkovanou aj v odvolacom konaní) a nanovo rozhodne. Pritom bude vychádzať z vyššie vytknutých nedostatkov v jeho konaní a zrušenom rozhodnutí, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP). V zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP v ďalšom súd prvej inštancie rozhodne v novom rozhodnutí aj o trovách odvolacieho konania.

20. V konaní po zrušení veci a vrátení na nové konanie a rozhodnutie bola súdom prvej inštancie vypočítaná matka, plnoletý syn, ktorý sa pripojil ku návrhu matky už ako plnoletý, a prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu v Českých Budějoviach bol vypočítaný i otec dňa 7. 2. 2023.

21. Z obsahu výpovede matky vyplýva, že návrh na zvýšenie výživného považuje naďalej za dôvodný. Syn predložil všetky doklady svedčiacie o príjme a výdavkoch. Pokiaľ ide o vodičské oprávnenie syna, považuje to za dosť dôležité nielen do budúcnosti, ale vodičský preukaz používa aj teraz pri jazdení na aute, keď nejdú spoje. V čase, keď syn hrával futbal, používal motorové vozidlo po dosiahnutí plnoletosti sám, do dosiahnutia plnoletosti s ňou. Tiež používali vozidlo, a aj syn, na nákupy, na návštevy lekárov.

Spoje hromadnou dopravou sú stále nedostatočné. Pokiaľ ide o okuliare syna, naposledy ich kúpili minulý rok. Pokiaľ ide o výdavky, poukazuje na svoje predchádzajúce vyjadrenia v konaní, a taktiež na vyjadrenia syna. Výdavky na dopravu sa zvýšili oproti obdobiu, kedy bolo naposledy rozhodované o výživnom. Zvýšili sa i výdavky na lekársku starostlivosť, t. j. na okuliare, ktoré boli synovi predpísané, pretože v období predtým, keď sa rozhodovalo o výživnom naposledy, ich nenosil. Pokiaľ ide o poistenie syna, rozhodla sa preň z toho dôvodu, že ak by sa synovi stal úraz, bude mať zabezpečenie. Čo sa týka výdavkov na dcéru R.Ó., určite majú vyššie výdavky na jej hygienu. Potrebuje už ženské potreby, je vo veku 12 rokov. Stravuje sa tak, ako E., tzn., v škole sa nestravuje, lebo to stravné je vyššie a strava v škole jej nechutí. S dcérou má zvýšené výdavky i na návštevy neurologickej ambulancie v Liptovskom Mikuláši. V ambulancii sa platí pri každej návšteve 2,- eurá, plus sú výdavky na dopravu. Dcéra navštevuje základnú školu v obci Hybe, pritom do ambulancie musia chodiť raz do týždňa. Predtým mala na dcéru bežné výdavky na jej lekársku starostlivosť. Odhaduje, že v súčasnosti sú výdavky na návštevu neurologickej ambulancie celkovo zvýšené na sumu 50,- eur mesačne. Pokiaľ ide o ďalšie výdavky na dcéru, od podania návrhu, v porovnaní s minulosťou, sa zvýšili výdavky na cestovné. Chodí do školy autobusom, jedna cesta stojí v súčasnosti 0,88 eur, minulý rok to bolo asi 0,80 eur, predminulý rok to bolo podobne. Počas pandémie sa dcére kupoval starší počítač, ktorý stál 100,- eur. Tento rok mala matka výdavky na jej lyžiarsky výcvik v sume 220,- eur. Telefón jej dobíja kreditom po 12,- eur. Má ho odvtedy, ako začala chodiť do školy autobusom, to znamená už asi štyri roky. Je nevyhnutné, aby mala telefón, ak by sa jej niečo počas cesty stalo, pretože chodievala do školy sama autobusom. Platí jej i poisťku po 8,- eur mesačne, a takisto sporenie, ako synovi E., po 50,- eur mesačne. Stále pracuje u toho istého zamestnávateľa. Tento rok sa jej zvýšil príjem, tak ako každý rok. Pracuje v dvojzmennej prevádzke. Keď má poobednú zmenu, je s dcérou jej otec, teda manžel matky. Pracuje, má príjem okolo 1.000,- eur mesačne. Bývajú v rodinnom dome patriacom manželovi. Výdavky na domácnosť sú nasledovné: výdavky za vodu 30,- eur mesačne, za elektrinu 89,- eur mesačne, za internet 12,- eur mesačne, splácajú tri úvery, po 425,52 eur, 66,11 eur, 66,41 eur, čerpané na prerábku domu. Veľký úver bol čerpaný v sume okolo 20.000,- eur, malé úvery, ako spotrebné, boli tiež určené na prerábanie celého, staršieho, asi 50-ročného domu. Manžel ho nadobudol asi pred 15 rokmi. Poistenie platí aj sebe okolo 49,- eur mesačne, za telefón si platí po 12,- eur mesačne. Kúrenie - palivo ročne stojí 1.825,- eur. Ďalší úver, ktorý čerpal, bol použitý na strechu, spláca ho po 158,69 eur mesačne. Za televíziu digi platia po 20,55 eur mesačne. Manžel si platí telefón po 70,- eur mesačne, má v tom zahrnutý paušál, potrebuje internet pri práci. Vlastnia osobné motorové vozidlo Škoda Octavia, r. výroby 2004, nadobudli ho asi pred štyrmi rokmi za 4.000,- eur, používa ho ona a syn E.. Manžel má svoje motorové vozidlo, Škoda Octavia r. výroby 2016. Výdavky na stravovanie pre rodinu majú bežné, aj všetky ostatné životné výdavky. Ona a manžel nemajú zvýšené výdavky na lekársku starostlivosť. Pokiaľ ide o platby výživného otcom, tieto sú po 150,- eur mesačne. Mimo výživného na syna neprispieva. Naposledy bol syn u otca v roku 2018. Podľa nej, asi nemá záujem stretávať sa so synom, lebo inak by za ním chodil. Ona poberá prídavky na dve deti, taktiež daňový bonus, vo výške 190,- eur. Výdavky na cestu do práce má okolo 50,- eur, a manžel 70 - 80,- eur mesačne. Povinné zmluvné poistenie platí po 130,- eur ročne, manžel po 195,- eur ročne. Fajčenie určite obmedzila, fajčí málo, s výdavkami približne 10,- eur mesačne.

22. Z obsahu vyjadrenia plnoletého syna vyplýva, že zotrúva na návrhu na zvýšenie výživného. V čase podania návrhu matky bol v prvom ročníku na strednej hotelovej škole. Aj do toho času mali s matkou výdavky na jeho dopravu do školy, avšak boli to menšie výdavky, pretože chodil do základnej školy v meste Liptovský Mikuláš. Treba však pripomenúť, že v poslednom ročníku základnej školy prestal navštevovať Základnú školu Okoličianska v Liptovskom Mikuláši, ktorá je zameraná na šport, pretože mal problémy s kolenami a musel ukončiť vzdelanie v tejto škole. Pokračoval vo vzdelávaní na základnej škole v obci Hybe, ktorá je vzdialená asi 6 km od miesta jeho trvalého bydliska. Následne pokračoval v štúdiu na strednej hotelovej škole. Na strednú školu nastúpil do Hotelovej akadémie, ktorá sa nachádza v Liptovskom Mikuláši, a to už je vzdialenosť asi 20 km od miesta jeho trvalého bydliska, čiže náklady na dopravu sa zvýšili, odhadom približne o 50% na zo sumy 20 - 30,- eur, kým do Hyb predtým stála doprava 15 - 20,- eur mesačne. Pokiaľ ide o jeho zdravotné problémy, ktoré mu bránili v športovaní, odporúčaná mu bola pauza, a tú mal asi v rokoch 2016, 2017, a potom opäť pokračoval v športovaní, bol organizovaný aj v TJ Tatran Hybe. Bolo potrebné kupovať oblečenie, kopačky, bolo potrebné kupovať chrániče, šticne, a o tomto sa vyjadrovala jeho matka v predchádzajúcom konaní. Súhlasí s ňou uvádzanou výškou výdavkov. Skončil so športovými aktivitami v roku 2022. V súčasnosti stále študuje, v 4. ročníku strednej školy. Najskôr získal po absolvovaní troch rokov štúdia výučný list, a teraz pokračuje v prvom ročníku nadstavbového štúdia, ktoré trvá dva roky, získa maturitu. Uvažuje o štúdiu na vysokej škole. Vodičské oprávnenie získal vo veku 17 rokov. Mohol už vtedy, do plnoletosti,

šoférovať pod dohľadom dospeljej osoby, ktorá má vodičské oprávnenie, a skutočne naberal skúsenosti pri šoférovaní. Chodili s matkou na nákupy alebo ku lekárom, občas aj do školy, takisto na zápasy. Po dovŕšení 18. roku veku už mohol chodiť na aute na zápasy sám, vozidlo na ten účel využíval raz týždenne. Totiž, žiadne spoje hromadnej dopravy nemal, takže bol nútený používať osobné motorové vozidlo, a už sa mohol dopravovať sám. Iný náhradný spôsob dopravy nemal. Zápasy a tréningy mali v Hybiach, a inokedy, keď mali zápasy mimo obce, autobus, ktorý bol hromadne zabezpečený pre všetkých, išiel len z Hýb, a teda on sa musel do Hýb dostať z Kráľovej Lehoty, t. j. z miesta bydliska, a nebolo možné zabezpečiť iný spôsob dopravy, ako ísť na motorovom vozidle. Futbal hrával do leta 2022. Kvôli pandémie sa futbal nehral od marca 2020 do roku 2021, pričom v roku 2021 sa striedali obdobia, kedy sa mohlo hrať a nemohlo hrať. V období od roku 2020 do roku 2021 nemal zvýšené výdavky na futbal. V následnom období do augusta 2022 mal zvýšené výdavky na tieto športové aktivity. Kúpovávajú kopáčky, stáli 100,- eur, chrániče stáli 20,- eur. Dresy a kraťasy stáli cca 50,- eur. Členské poplatky sa TJ neplatili. Pokiaľ ide o vzdialenosť, ktorú bolo potrebné prekonávať pri ceste na zápasy, nebola až taká veľká, aby sa musela zabezpečovať celodenne nejaká strava. Brával si so sebou suchú stravu. Výdavky na takéto stravovanie mal asi štyrikrát do mesiaca, na jeden deň to mohlo byť okolo 10,- eur. Okuliare začal nosiť v prvom ročníku na strednej škole, stáli asi 150,- eur. Pri športových aktivitách používal šošovky až do toho augusta 2022, výdavky na ne mohli byť okolo 30,- eur mesačne. V súčasnosti už ich nepoužíva. Nástupom na strednú školu sa zvýšili výdavky na školské potreby, musel si kúpiť špeciálny odev, tzv. dress code, ktorý používajú pri praktickej výučbe. Nákup stál 88,- eur, v čom bola zahrnutá aj obuv. V roku 2020, keď začala pandémia, museli kúpiť počítač na dištančné vzdelávanie, stál okolo 350,- eur. Takisto sa musel kupovať počítač aj sestre. K tomu predkladala matka doklady, a na ne poukazuje. Výdavok na počítač pre sestru bol nižší, od 50 do 100,- eur. Čo sa týka výdavkov, ktoré mal na začiatku školského roka 2020, o tomto sa vyjadrovala jeho matka, a s tým súhlasí. Pokiaľ ide o ďalšie obdobie, tak výdavky na stravu počas školského roka 2020 - 2021 mal 31,- eur mesačne. Na začiatku školského roka 2020 - 2021 mal opäť zvýšené výdavky na praktické vyučovanie v škole, najmä na kúpu nožov a ošatenie, vo výške cca 50,- eur. V roku 2020 mali dištančné vzdelávanie od marca do konca júna, vtedy sa v škole nestaroval. V školskom roku 2020 - 2021 boli v škole od septembra, do konca októbra mali prezenčné vzdelávanie, vtedy sa ešte staroval v škole, s mesačnými výdavkami 31,- eur. Osobitné výdavky v škole nemal. Od novembra 2020 do marca 2021 mal dištančné vzdelávanie, vtedy sa v škole nestaroval. Zvýšené výdavky na školu nemal. Na stravu doma mal zvýšené výdavky, pretože po skončení vyučovania on-line varil. Stravovanie, hoci bolo štandardné, bolo drahšie ako stravovanie v škole. Pripravoval jedlo aj pre sestru R., a určite aj pre ňu bolo to stravovanie doma drahšie ako v škole. Keď nastúpili do školy prezenčne v apríli 2021, potom sa už v škole nestaroval, pretože sa zvýšili poplatky. Lacnejšie bolo, keď mu dala mama vreckové 30,- eur mesačne, a za to som si zabezpečoval stravu sám, kúpil si niečo v obchode. Strava v škole sa postupne zdražovala zo sumy 1,40 na deň na 2,50 eur na deň, a on sa dokázal stravovať tak, že to bolo chutnejšie ako v školskej jedálni. V školskom roku 2021 - 2022 mal zvýšené výdavky tiež kvôli tomu, že mali záverečné skúšky po trojročnom štúdiu. Kúpoval si sako, oblek, stálo to 253,- eur. Topánky si nekupoval nové. Košeľa a vesta stáli 80,- eur. Tiež sa skladali po 30,- eur na občerstvenie pre skúšobnú komisiu. Výdavky na bežné ošatenie mal bežné. Taktiež mal bežné výdavky na stravu. Čo sa týka lekárskej starostlivosti, výdavky na okuliare mali naposledy minulý rok v auguste 2022. Musel si kupovať nové sklá, aj nový rám, stálo to 226,- eur. Prvé okuliare sa rozbili pri páde, boli nepoužiteľné. Iné výdavky na lekársku starostlivosť nemal, nebýva chorý. Pokiaľ ide o ďalšie výdavky, dovzdeláva sa vo finančnej gramotnosti v Akadémii Plus, chce to využiť aj pri výkone budúceho povolania. Začal s týmto vzdelávaním v septembri 2022, stále v tom pokračuje. Zatiaľ mal štyri kurzy po 15,- eur, jedno školenie za 33,- eur. Skúšky stáli 60,- eur. Absolvoval ich v Národnej banke Slovenska. Získal osvedčenie o vykonaní odbornej skúšky pre stredný stupeň odbornej spôsobilosti v sektore kapitálový trh, a získal i certifikát o vykonaní odbornej skúšky pre stredný stupeň odbornej spôsobilosti v sektore poistenie alebo zaistenie. Vo vzdelávaní pokračuje, aby získal vyšší stupeň vzdelania. Uvažuje, že by pokračoval v štúdiu na vysokej škole s podobným zameraním. Praktický dosah to má taký, že napr. popri štúdiu na vysokej škole by už mohol vykonávať túto činnosť a získať nejaký príjem. Ten by slúžil na to, aby si sám dokázal zabezpečiť štúdium na vysokej škole. Tiež mali výdavok v októbri 2022, kedy museli kupovať nový tablet za 350,- eur, pretože starý notebook sa pokazil a nedal sa opraviť. Tlačiareň im ostala stará. Za telefón sa mu zvýšila platba z 15,- eur na 33,- eur od septembra 2021, jednoducho zvýšili sa poplatky za paušál, bez toho, aby mal nový aparát. Potrebuje dáta pri vzdelávaní, a v dedine niekedy vypadáva internet. V októbri 2022 znížili poisťku pre neho zo sumy 33,- eur na sumu 20,- eur mesačne. Je to poistenie pokrývajúce úraz, tiež nemocenské dávky, dôchodkové dávky, sporivá čiastka v tom nie je. Uzavreli novú poisťku, pretože stará poisťka neobsahovala dostačujúce krytie, pritom bola drahšia. Miesto pôvodného sporenia, ktoré bolo v starej

poistke, mama začala sporiť jemu a sestre po 50,- eur mesačne. Iné sporenie nemajú, ani stavebné. Pokiaľ ide o výdavky v škole na školský rok 2022/2023, boli podobné ako v predchádzajúcom školskom roku. Dokupoval pracovný zošit v sume 20,- eur. V škole sa už nestavuje, futbal nehrá, iné záujmové aktivity nemá. Zatiaľ sa v škole na stužkovú neskladajú, nastane to na budúci rok. Iné zvýšené výdavky nemá. Od otca dostáva výživné v sumách po 150,- eur mesačne cestou exekútora. Ku dnešnému dňu dlh neeviduje. Trvá na zvýšení výživného od podania návrhu v sumách po 240,- eur mesačne, teda tak, ako rozhodol pôvodne súd prvého stupňa. Plnoletý predložil súdu prehľad výdavkov a súbor dokladov svedčiacich o výdavkoch korešpondujúci s jeho vyjadreniami.

23. Otec pred dožiadaným Okresným súdom v Českých Budějoviach dňa 7. 2. 2023 uviedol, že s návrhom matky nesúhlasí, a uvedené uviedol už v roku 2020 Okresnému súdu v Liptovskom Mikuláši, rovnako i Krajskému súdu v Žiline pri odvolaní. Poukázal na skutočnosť, že od roku 2008 má stále rovnakú pracovnú zmluvu na dobu neurčitú, túto má Okresný súd v Liptovskom Mikuláši k dispozícii. Aktuálne platové výmery doručil súdu pred výsluchom. Nie je teda evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, dávky v nezamestnanosti teda nepoberá. Rovnako si nezabezpečuje zdroj príjmu brigádnickou činnosťou. Nemá žiadne ďalšie deti, teda ani ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Nie je príjemcom invalidného dôchodku. V jednej domácnosti žije so svojou manželkou W. V., ktorej mesačný príjem je 21.000,- CZK mesačne. Ku výsluchu otec priniesol doklad SIPO, z ktorého je zrejmá suma nájomného vo výške 11.629,- CZK, rozhlasové a televízne poplatky 180,- CZK, poplatok za plyn 2.580,- CZK, za elektrinu 2.280,- CZK. Podľa jeho vyjadrenia, v blízkej dobe mu bude končiť fixácia poplatku za elektrinu, teda očakáva razantné navýšenie tohto poplatku. Za odvoz odpadu platí približne 640,- CZK ročne. Výživné plnoletému synovi vo výške 150,- eur mesačne platí on, resp. insolvenčný správca. K uvedenému doručil podklady okresnému i krajskému súdu. Nemá zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom, má problémy s chrbticou a kolenami. Pred dvomi rokmi bol v kúpeľoch, avšak tieto náklady uhrádza zdravotná poisťovňa. Má zdravotné poistenie, platí 300,- CZK mesačne. S manželkou hradia spoločne povinné ručenie na automobil, ktorý je v ich vlastníctve, a využívajú ho obidvaja. Za poistenie platia 5.000,- CZK ročne. Fajčí, ale kvôli navyšujúcim sa cenám všetkého, s manželkou fajčenie obmedzili zo sumy 2.500,- CZK na súčasných 1.000,- CZK. Je stále v insolvenčnej, čomu zodpovedá konanie v KSCB-44-INS 15807/2018, vedené pred Krajským súdom v Českých Budějoviach. Žiadne ďalšie exekúcie vzniknuté po vydaní uznesenia o úpadku na neho vedené nie sú. Manželka mu v rámci platieb insolvenčnému správcovi vypomáha formou daru vo výške 5.000,- CZK mesačne. Pokiaľ ide o platby výživného, toto preukazoval kriminálnej polícii v Českých Budějoviach, platil cez Western Union. Na základe trestného oznámenia bývalej manželky predkladal doklady, na základe ktorých bolo trestné stíhanie zastavené, pretože štátna zástupkyňa zistila, že na výživnom nemá žiaden dlh. Po uznaní jeho insolvenčnej v roku 2018, alimenty platí insolvenčný správca. So synom sa nenavštevujú v posledných piatich rokoch. Za to obdobie bol u neho syn v Českej republike na 6 hodín, kedy bol spoločne so svojou matkou na návšteve u tety. K sviatku, narodeninám a Novému roku mu blahoželal v písomnej forme cez sociálnu sieť. Syn mu niekedy odpovie, niekedy nie, podľa čoho sa domnieva, že syn o neho nemá záujem, a otec mu je ľahostajný. V 19-tich rokoch veku sa, podľa názoru otca, môže slobodne rozhodovať, či chce byť s otcom v kontakte, alebo nie. Pokiaľ ide o požadovanú sumu výživného 240,- eur, ktorú žiada od neho bývalá manželka, ona by mala synovi dávať rovnakú sumu. V prepočte približne 15.000,- CZK je vysoká čiastka na jedno dieťa, toľko neostane ani jemu a jeho manželke po zaplatení všetkých poplatkov, ktoré činia 25.000,- CZK mesačne, plus 1.300,- CZK mesačne za telefóny pre nich dvoch. V rámci svojho výsluchu pred dožiadaným súdom otec predložil doklady svedčiace o mesačných poplatkoch za domácnosť, taktiež potvrdenie o zárobku za obdobie posledných dvoch rokov, tiež potvrdenie zamestnávateľa o priemernom hrubom hodinovom zárobku vo výške 178,67 CZK. Z aktuálneho mzdového listu otca mal súd preukázanú jeho priemernú čistú mesačnú mzdu za rok 2021 vo výške 21.165,- CZK, za rok 2022 vo výške 24.065,- CZK. Z obsahu platobného dokladu SIPO vystaveného na meno manželky otca W. V. vyplývajú nasledovné platby v domácnosti otca, nasledovného účelu a výšky: český rozhlas 45,- CZK, ČT poplatok 135,- CZK, plyn 2.580,- CZK, nájom 11.629,- CZK, EOM služby 79,- CZK, úhrada pošty za inkaso poštou 18,- CZK, spolu uvedené čiastky predstavujú sumu 14.486,00 CZK.

24. Z obsahu aktuálnych potvrdení o príjme matky vyplýva jej čistý príjem u zamestnávateľa Gergonne Slovensko, s.r.o., v januári 2023 vo výške 1.247,40 eur, v roku 2022 priemerne mesačne 1316,47 eur, v roku 2021 priemerne mesačne 1283,86 eur, v roku 2020 priemerne mesačne 1249,71 eur. Za obdobie od októbra 2019 do apríla 2020 mala čistú priemernú mesačnú mzdu vo výške 1.035,28 eur. Prémie, odmeny, podiely, ani odstúpené neboli vyplácané.

25. V rámci záverečných prednesov plnoletý E. V. požadoval zvýšiť výživné na sumu 240,- eur od podania návrhu. Matka vyjadрила súhlas s návrhom syna, a zástupkyňa kolízneho opatrovníka poukázala na skutočnosť, že výdavky na plnoletého sa každým rokom zvyšujú, a je potrebné mu zabezpečiť adekvátne výživné.

26. Podľa ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-36>> sa použijú primerane.

27. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

28. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

29. Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

30. Podľa ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

31. Podľa ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

32. Podľa ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

33. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

34. Na základe vykonaného dokazovania bolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že na strane už plnoletého syna došlo ku zásadnej zmene pomerov, rovnako u rodičov. E. V. je starší o takmer 8 rokov od poslednej úpravy pomerov, náklady na uspokojovanie jeho potrieb sa zvýšili podstatným spôsobom, a to nielen primerane zvyšujúcemu sa veku, ale i z dôvodu štúdia na strednej škole, v ktorej sa pripravuje na výkon budúceho povolania v odbore, a okrem toho si prehlbuje vzdelávanie i mimo riadnych školských povinností, v oblasti ekonomického zamerania, finančných služieb a poisťovníctva, s čím potenciálne spája možnosti zárobku počas vysokoškolského štúdia, o ktorom uvažuje a chce sa i podieľať na jeho financovaní. S uvedeným vzdelávaním sú spojené ďalšie zvýšené výdavky najmä v školskom roku 2022/2023. V školskom roku 2019/2020 mala matka ďalšie zvýšené výdavky súvisiace s lyžiarskym kurzom absolvovaným so školou, ďalšie zvýšené výdavky súviseli s nákupom dioptrických okuliarov, opakovane v auguste 2022 za sumu 226 eur spolu s rámom, pretože staré okuliare sa pri páde zničili. Otec neprispel ani čiastočne. Syn aktívne športoval do leta 2022, s výnimkou prechodného obdobia zhoršeného zdravotného stavu a liečby kolena v rokoch 2016 a 2017, a v prechodných obdobiach pandémie v rokoch 2020 a 2021. Ďalšie zvýšené výdavky mala matka v spojitosti s nákupom pracovného oblečenia potrebného ku štúdiu syna, a taktiež výdavky spojené s absolvovaním vodičského kurzu vo výške 620,- eur. Opodstatnenosť výdavku na získanie vodičského oprávnenia bola preukázaná výpoveďou plnoletého, najmä v súvislosti s nedostatočnými

spojmi verejnej dopravy, a teda s odkázanosťou na individuálnu dopravu, a v spojitosti s jeho prepravou pri organizovaných športových aktivitách, návštevách lekárov i nákupoch a pod. V spojitosti s osobitným režimom vzdelávania sa počas pandémie Covid-19 vznikli matke náklady na nákup počítača pre ešte maloletého v rámci on-line vyučovania v sume 366,- eur, a následne, a v októbri 2022 už ako plnoletý potreboval zakúpiť tablet za 350 eur, pretože starý notebook sa pokazil. V súčasnosti sa syn nestravuje v školskej jedálni, pretože najmä v poslednom roku ceny stravného výrazne stúpili. Mesačná položka na individuálne stravovanie predstavuje minimálne 30 mesačne. Od posledného rozhodnutia sa nezmenil počet vyživovacích povinností na strane obidvoch rodičov. Zmenili sa ich príjmy, keď príjem otca bol vyšší v roku 2020 o sumu minimálne 1.701,- Kč (priemerný čistý mesačný príjem 18.952,- Kč za obdobie od marca 2019 do februára 2020), a v ďalšom období, vychádzajúc z údajov za obdobie od novembra 2019 do októbra 2020 (priemerný čistý mesačný príjem 18.745,- Kč) dosahoval príjem vyšší minimálne o 1.494,- Kč mesačne oproti minulosti. V ďalšom roku 2021 už otec dosahoval čistú mzdu vyššiu o 2420 Kč, než tomu bolo v období november 2019 až október 2020. V roku 2022 je zaznamenané ďalšie zvýšenie čistého príjmu na priemernú mesačnú sumu 24.065 Kč, t. j. vyššieho o sumu 5320 Kč, než mal príjem v čase prvého rozhodnutia v aktuálne prejednáwanej veci, t. j. prepočtom kurzom NBS (24,011 CZK/1 euro) ku dňu 16. 3. 2023 ide o sumu vyššiu o 221,57 eur. Príjem manželky otca predstavuje sumu 21.000 Kč (874,6 eur). Spolu tak dosahujú v súčasnosti príjem minimálne 45.065 Kč (1876,85 eur).

35. Aktuálne bolo preukázané, že otec stále zotrúva v situácii dostal finančnej insolventnosti, o čom svedčí uznesenie Okresného súdu v Českých Budějoviciach. Z rozhodnutia vyplýva, že otcovi vznikli dlhy, ktoré sú vymáhané v prospech veriteľov prostredníctvom insolvenčného správcu. Vychádzajúc z ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, keď výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, súd konštatuje, že preukázaná skutočnosť o vzniku záväzkov otca voči iným veriteľom nemôže byť vyhodnocovaná v neprospech maloletého dieťaťa. Pri hodnotení úrovne oprávnených nákladov rodiča súd konštatuje, že otec podstatne znížil výdavky na fajčenie na sumu 1000 Kč mesačne spolu so svojou manželkou. Ďalší výdavok otca predstavuje jeho poistenie v sumách po 300,- Kč mesačne. Mesačné výdavky na domácnosť predstavujú sumu približne 16.700 Kč, celkové výdavky, podľa otca, predstavujú sumu 25.000 Kč + 1300 Kč mesačne za telefóny otca a jeho manželky. Otec sa vyjadril, že osobný kontakt so synom je zriedkavý, naposledy boli spolu pred 5 rokmi, nad rámec výživného mu ničím neprispieva. U matky došlo k zásadnému zvýšeniu príjmu, keď v súčasnosti dosahuje jeho výšku priemerne mesačne najmenej 1300 eur, t. j. najmenej 2,6 krát vyššiu, než v čase posledného rozhodnutia o výživnom (484,37 eur).

36. Z hľadiska proporcionality odôvodnených potrieb plnoletého syna a zárobkových možností a schopností otca, prihliadajúc aj na ostatné výdavky otca, ktoré nemajú prednosť pred výživným na dieťa, súd považuje ustálenú sumu výživného vo výške 170 eur mesačne, počnúc od podania návrhu 16. 10. 2019, za primeranú, berúc do úvahy i zásadnú skutočnosť o zvýšení príjmu i na strane matky. Vzhľadom k tomu, že súd návrh plnoletého syna v presahujúcej miere (požadovaná suma 240,- eur mesačne) považuje za nedôvodný, tento vo zvyšnej časti zamietol.

37. Vzhľadom k tomu, že otcovi vznikol od podania návrhu dlh na zameškanom výživnom vo výške 810,32 eur, súd mu ho povolil splácať v primeraných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným k rukám plnoletého syna, počnúc prvým dňom nasledujúcim po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku, pričom omeškanie s plnením čo i len jednej splátky riadne a včas má za následok zročnosť celého zvyšného dlhu.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v štyroch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením rozsudku.